

ГЭР БҮЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ШИНЭЧИЛСЭН НАЙРУУЛГЫН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ

Нэг.Хуулийн төсөл боловсруулах болсон үндэслэл, шаардлага

1.1.Хууль зүйн үндэслэл, шаардлага

Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалын Арван зургадугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Насанд хүрсэн эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүс арьс, яс үндэс, шашин шүтлэгтэй холбогдсон аливаа хязгаарлалтгүйгээр гэрлэх, өрх тусгаарлах эрхтэй. Мөн гэрлэгчид гэрлэхдээ, гэрлэснийхээ дараа болон гэрлэлтээ цуцлуулах үед тэгш эрх эдэлнэ” гэж, мөн зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Эрэгтэй, эмэгтэй хоёр хүн чөлөөтэй харилцан бүрэн зөвшөөрсөн нөхцөлд гэрлэж болно” гэж, мөн зүйлийн 3 дахь хэсэгт “Гэр бүл бол нийгмийн жам ёсны үндсэн нэгж мөн бөгөөд нийгэм, төрөөр хамгаалуулах эрхтэй” гэж тус тус заасныг үндэслэн улс орнууд Гэр бүлийн тухай хууль болон түүнтэй адилтгах бусад хуулиар гэр бүлийн харилцааг зохицуулдаг.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Арван зургадугаар зүйлийн 11 дэх хэсэгт “улс төр, эдийн засаг, нийгэм соёлын амьдрал, гэр бүлийн харилцаанд эрэгтэй, эмэгтэй тэгш эрхтэй. Гэрлэлт нь хуулиар тогтоосон насанд хүрсэн эрэгтэй, эмэгтэй хоёрын тэгш эрх, сайн дурын харилцаанд үндэслэнэ. Гэр бүл, эх нялхас, хүүхдийн ашиг сонирхлыг төр хамгаална” гэж заасан. Түүнчлэн Үндсэн хуулийн Арван есдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт “Төрөөс хүний эрх, эрх чөлөөг хангахуйц эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн болон бусад баталгааг бүрдүүлэх хүний эрх, эрх чөлөөг зөрчихтэй тэмцэх, хөндөгдсөн эрхийг сэргээн эдлүүлэх үүргийг иргэнийхээ өмнө хариуцна” гэж заасан байна. Ийнхүү Монгол Улс нь Үндсэн хуульдаа тунхагласан хүний эрх, эрх чөлөөг хангах баталгааг бүрдүүлэх үүргийнхээ дагуу Гэр бүлийн тухай бие даасан хуулийг 1999 онд баталсан.

Гэр бүлийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлснээс хойших хугацаанд нийт 8 удаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан боловч эдгээр нь гэр бүлийн харилцаанд тулгамдаад байгаа асуудлыг шийдвэрлэхэд чиглэсэн гэхээс илүүтэй бусад хуулийн шинэчлэлийг дагалдан хийгдсэн байна. Тухайлбал, 2002 онд Иргэний хууль, 2011 онд Нотариатын тухай, 2012 онд Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай, 2016 онд Хүүхэд хамгааллын тухай, 2018 онд Иргэний улсын бүртгэлийн тухай, 2021 онд Соёлын тухай хууль батлагдсантай холбоотой Гэр бүлийн тухай хуульд тус тус нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан байна.

Түүнчлэн Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны ““Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого батлах тухай” 52 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын Зорилтын 2.3-т “Хүн амын тогтвортой өсөлтийг дэмжиж идэвхтэй, бүтээлч иргэн, гэр бүлийг төлөвшүүлнэ.” гэж заасны дагуу Гэр бүлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулах хууль зүйн үндэслэл шаардлага бий болоод байна.

1.2.Практик шаардлага

Хувийн эрх зүйн асуудлуудыг зохицуулж байгаа гурван суурь хуулийн нэг нь 1999 онд батлагдсан Гэр бүлийн тухай хууль юм. Гэр бүлийн эрх зүй нь иргэний эрх зүйн буюу хувийн эрх зүйн суурь харилцаа байдлаар олон улсад тодорхойлогдож

байна. Гэвч 1999 оны Гэр бүлийн тухай хууль нь 2002 онд батлагдсан Иргэний хуулийн суурь үзэл баримтлалтай зөрчилдөх байдал практикт байна.

Бусад улс орнуудын жишгээс харахад гэр бүлийн эрх зүй дэх гэр бүлийн гишүүдийн хөрөнгийн эрх буюу гэрлэгчдийн дундаа хэсгээр өмчлөх, эсхүл хамтран өмчлөх эд хөрөнгийн эрхийн зохицуулалтыг сайжруулах, хүйс солиулах нь гэрлэлтэд ямар үр дагавар үүсгэх, тээгч эхээр хүүхэд тээлгэх, зохиомлоор үр суулгах нь гэр бүл, өв залгамжлалын эрх зүйгээр хэрхэн зохицуулагдах гэх мэт шинэ тулгамдаж буй асуудлуудыг хууль тогтоомжоор зохицуулж эхэлсэн байна.

Монгол Улсын хэмжээнд 2016 онд 16,8 мянган хос, 2017-2019 онд жилдээ 20,0-21,0 мянган хос гэрлэлтээ бүртгүүлж байсан бол 2020-2021 онд тус тус 14,2 ба 16,1 мянга болж буурчээ. Түүнчлэн 2016 онд 4,0 мянган гэр бүл гэрлэлтээ цуцалсан бол 2020-2021 онд тус тус 3,3, 3,4 мянга болж буурчээ. Гэрлэлт бүртгэл, цуцлалтын өсөлт, бууралт дурдсан хугацаанд адил байгаа нь гэрлэлт, цуцлалтад Ковид-19 цар тахал нөлөөлсөн гэж үзэж болохоор байна. Харин 2022 онд 17694 хос гэрлэлтээ бүртгүүсэн бол 4515 гэрлэгчид гэрлэлтээ цуцлуулжээ.

Шүүхээс гэрлэлт болон гэрлэлт цуцалсныг хүчин төгөлдөр бус болохыг тогтоосон шүүхийн шийдвэр 2016 онд 47, 2017 онд 50, 2018 онд 64, 2019 онд 27, 2020 онд 25 бүртгэгдсэн байна. Үүнээс үзэхэд одоо хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа Гэр бүлийн тухай хуулиар гэр бүлийн гишүүдийн эрх ашиг хөндөгдөх, зөрчигдөх нөхцөл байдал үүсэхээр байна. Гэтэл гэрлэлт цуцлах, дуусгавар болох, хүчингүй болгох, сэргээх зэрэг асуудалд үүсэх үр дагаврыг тооцоолж, гэр бүлийн гишүүдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, түүнийг зөрчихгүй байх зохицуулалтыг Гэр бүлийн тухай хуульд тодорхой тусгаагүй байна. Мөн Иргэний хуульд гэрлэгчдийн эд хөрөнгийн эрхийн асуудлыг тодорхойлсныг Гэр бүлийн тухай хуульд дэлгэрүүлж баталгаажуулаагүй байна. Иймээс гэрлэгчдийн болон гэр бүлийн гишүүдийн эд хөрөнгө, эрх ашгийг хамгаалах гэрлэлтийн гэрээний зохицуулалтыг хуульд тодорхой тусгах шаардлага байна.

Гэрлэлт дуусгавар болох үед хүүхдийн өмчийн эрхийн асуудал хөндөгддөг. Хүүхэд гэр бүлийн гишүүн болохын хувьд хамтран өмчлөх дундын өмчтэй байх, үл хөдлөх хөрөнгө, үнэт эдлэл эзэмших эрхийг хуулиар баталгаажуулан зохицуулах шаардлагатай байгааг практик харуулж байна. Хүүхдийн эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах үүднээс хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгийг хүүхдийн өмч байхаар хуульчилж, түүнийг захиран зарцуулах харилцааг Гэр бүлийн тухай хуулиар зохицуулах шаардлагатай байна.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт хүн амын 6.1 хувь нь цус ойртсон байх магадлалтай гэсэн судалгаа¹ гарсан нь монгол хүний удмын сангийн аюулгүй байдлыг хамгаалах асуудал тулгамдаж байгааг харуулж байна. Энэ нь гэрлэхийг хүсэгчид хоорондоо садан төрлийн холбоотой эсэхээ мэдэх боломжийг хангах зохицуулалт бүрдээгүйгээс тодорхой хэмжээнд шалтгаалж байна гэж үзэж байна.

Эцэг тогтоолгохоор жилд дунджаар 400 орчим нэхэмжлэл шүүхээр шийдвэрлэгдэж байгаа нь иргэний бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хүндрэл учруулж байна. Иймээс эцэг, эх тогтоолгох асуудлыг тодорхой болгож, хүүхдийн хууль ёсны эрх ашгийг хамгаалах асуудлыг оновчтой зохицуулах нь зүйтэй юм. Мөн техник технологийн хөгжлийн хэрэгцээ шаардлагын дагуу нөхөн үржихүйн тусгай аргыг

---

¹Э.Энхмаа, Монголын хүн амын генетик тогтоц, ур амьсгалын хахиршилт ба өвчлөл, нас баралтын хам холбоог газар зүйн байршлаар мөгшин судлах нь, Улаанбаатар хот, 2010 он

хэрэглэж буюу тээгч эх, эсийн донор ашиглаж төрсөн хүүхдийн эцэг, эхийг тогтоох харилцааг хуульчлаагүй өнөөдрийг хүрчээ.

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газрын мэдээллээс үзэхэд, 2022 оны 12 дугаар сарын байдлаар 14885 тэжээн тэтгүүлэгч хүүхдэд холбогдох 12184 гүйцэтгэх баримт бичгийг үндэслэн хүүхдийн тэтгэлэг гаргуулах шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулж байна. Мөн хүүхдийн тэтгэлгийн 60 гаруй хувь нь огт төлөгддөггүй бөгөөд үүнд ажилгүйдэл, ядуурал, иргэдийн төлбөрийн чадваргүй байдал зэрэг хүчин зүйлүүд нөлөөлж байна. Үүнээс гадна, тогтоогдсон тэтгэлгийн хэмжээ бага байгаагаас хүүхдийн наад захын хэрэгцээ хангагдахгүй байх, хоол тэжээлийн доройтолд орох зэргээр хүүхдийн амьд явах, эрүүл өсөн бойжих, сурч боловсрох эрх зөрчигдөж байна. Иймд тэтгэлгийн хэмжээг тэтгэлэг авагчийн нөхцөл, тэтгэлэг төлөгчийн орлого зэрэгтэй уялдуулж, эрх бүхий байгууллагаас батлах аргачлалаар шүүх тогтоох шинэлэг зохицуулалт бий болгох шаардлагатай байна.

2021 оны байдлаар гэр бүлийн орчноос байнга болон түр хугацаагаар тусгаарлагдаж асрамж, халамжийн газарт 1069 хүүхэд амьдарч байгаа бөгөөд хараа хяналтгүй 97, гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртсөн 92, бэлгийн хүчирхийлэлд өртсөн 278 хүүхэд байна. Энэ нь хүүхдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, зөрчигдсэн тохиолдолд шаардах боломжийг хангах, эцэг, эхийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг тодорхой болгох зохицуулалт шаардлагатайг харуулж байна.

Сүүлийн 5 жилд эцэг, эх байх эрхийг хассан 81 шүүхийн шийдвэр гарсан нь харьцангуй өндөр үзүүлэлт бөгөөд шүүхийн шийдвэрийн үр дүнд хүүхдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөх нөхцөл үүсч байна. Иймд үүнээс үүсэх үр дагаврыг тооцоолох, хүүхдийн эрх ашгийг хамгаалах, эцэг, эх байх эрхийг хассан тохиолдолд түүнийг буцаан сэргээх, эсхүл эрхийг нь тодорхой хугацаагаар хязгаарлах зэрэг оновчтой зохицуулалтууд хангалтгүй байна.

Улсын бүртгэлийн байгууллагын мэдээллээр 2017 оноос 2022 оны 3 дугаар сар хүртэл хугацаанд 7596 хүүхэд дотоодод үрчлүүлсэн бол Монгол Улсын харьяат нийт 274 хүүхэд гадаадын иргэдэд үрчлэгдсэн байна. Энэ нь өндөр үзүүлэлт бөгөөд хүүхэд үрчлэлтийн асуудалд хүүхдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол хөндөгдөж байдаг. Одоо хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа хуулиар гадаад, дотоод үрчлэлтийн асуудлыг эрх бүхий албан тушаалтан шийдвэрлэж байгаа нь цаашид хүүхдийн эрх ашиг зөрчигдөх эрсдэлтэй байна. Бусад улс орны жишгээс үзэхэд хүүхдийг үрчлэх эсэх асуудлыг зөвхөн шүүх шийдвэрлэдэг байна. Иймд хүүхдийн аливаа эрх ашиг хөндөгдөж байгаа тохиолдолд зөрчигдөхөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор үрчлэх эсэх асуудлыг шүүхээр шийдвэрлүүлэх нь зүйтэй байна.

Мөн дээрх байгууллагын мэдээллээс үзэхэд 1998-2016 оны хооронд Монгол Улсын 5970 иргэн гадаадын иргэдтэй гэр бүл болсон бол 1017 иргэн гэрлэлтээ цуцлуулсан байна. Тухайлбал, 2022 онд 367 иргэн гадаадын иргэнтэй Монгол Улсад гэрлэлтээ бүртгүүлсэн байна. Гэр бүлийн асуудлаар явуулсан судалгаанд оролцогчдын 46.2% нь даяаршсан нийгэмд гадаад хүнтэй гэрлэхийг байх л асуудал гэж үзэж байгаа нь цаашид гадаадын иргэнтэй гэрлэх тоо нэмэгдэх хандлагатай байгааг харуулж байна. Гэтэл практикт гадаадын иргэнтэй гэр бүл болох, гэрлэлт цуцлах, хүүхдийн асрамж, тэтгэлэг, хөрөнгийн маргааныг шийдвэрлэхэд олон улсын чиг хандлага, Монгол Улсын олон улсын гэрээ, конвенцид нийцсэн эрх зүйн оновчтой зохицуулалт шаардлагатай байна.

Гэр бүлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллагуудын чиг үүрэг, эрх хэмжээг багцлан тодорхойлсон буюу тухайлсан зохицуулалт байхгүй байгаа тул практикт зарим чиг үүргийг хэрэгжүүлэхгүй, орхигдуулж байна. Өөрөөр хэлбэл, хууль хэрэгжүүлэх механизмыг тодорхой тусгаагүйгээс гэр бүлийн гишүүдийн эрх, хууль ёсны эрх ашиг зөрчигдөх, хангагдахгүй байх эрсдэлтэй байна.

Иймд гэр бүлийн харилцааны эрх зүйн орчинг сайжруулах, гэр бүлийн харилцаанд тулгамдаж байгаа асуудлуудыг шийдвэрлэх зорилгоор Гэр бүлийн тухай хуулийг шинэчлэн найруулах практик шаардлага зүй ёсоор тавигдаж байна.

Гэр бүлийн харилцааг олон улсын жишигт нийцүүлэх, шинээр үүсч байгаа асуудлыг зохицуулах, орхигдсон асуудлууд буюу хийдлийг арилгах зорилгоор хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулна.

Хоёр.Хуулийн төслийн ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Гэр бүлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд гэрлэх, гэрлэлт дуусгавар болох, гэр бүлийн гишүүний эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус амины эрх, үүрэг, тэжээн тэтгэх, асран хамгаалах, харгалзан дэмжих, хүүхэд үрчлэхтэй холбоотой харилцааг дараах байдлаар тусгана. Үүнд:

Нэгдүгээр бүлэгт нийтлэг үндэслэл болох хуулийн зорилт, нэр томъёоны тодорхойлолт, гэр бүлийн харилцаанд баримтлах зарчмын талаар тусгана.

Хоёрдугаар бүлэгт гэрлэх, гэрлэлт дуусгавар болох нөхцөл, журам, түүний үр дагавар, гэрлэгчдийн эрх, үүрэг, эд хөрөнгийн эрхийн харилцааг зохицуулна. Түүнчлэн тодорхой тохиолдолд гэрлэлтийн гэрээг Улсын бүртгэлийн эд хөрөнгийн бүртгэлд бүртгүүлэх, садан төрлийн лавлагаа авах зохицуулалтыг тусгана. Мөн шүүх гэрлэлт цуцлах шийдвэр гаргахдаа шалтгаан, нөхцөлийг харгалзан тэргүүн ээлжинд хүүхэд, хөгжлийн бэрхшээлтэй, хөдөлмөрийн чадваргүй гэр бүлийн гишүүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хангах зарчмыг баримтлахаар тусгана.

Гуравдугаар бүлэгт гэрлэлтийн гэрээ байгуулах, түүний хэлбэр, зохицуулах асуудлыг шинээр тусгана.

Дөрөвдүгээр бүлэгт хүүхдэд овог, нэр өгөх, өөрчлөх, эцэг, эхийг тогтоох харилцааг нарийвчлан тусгана. Ялангуяа, гэрлэгчид нөхөн үржихүйн туслах технологийг ашиглах гэрээ байгуулсны үндсэн дээр төрсөн хүүхдийн эцэг, эхийг тогтоох асуудлыг зохицуулна.

Тавдугаар бүлэгт хүүхдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, зөрчигдсөн тохиолдолд шаардах эрхийг хэрэгжүүлэх боломжийг хангах, эцэг, эхийн эрх, үүрэг, хариуцлага, тэдний эцэг, эх байх эрхийг хязгаарлах, хасах, үүний үр дагавар, сэргээх, дуусгавар болох харилцааг тусгана. Мөн хүүхдээс тусдаа амьдарч байгаа эцэг, эх, садан, төрлийн харилцаа зэрэг асуудлыг тодорхой зохицуулж баталгаажуулна.

Зургадугаар бүлэгт гэрлэгчид бие биеэ, эцэг, эх хүүхдээ тэжээн тэтгэх эрх, үүрэг, тэтгэлгийн хэмжээ, олгох хугацаа, хэлбэр, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх гэрээ, түүнийг өөрчлөх, цуцлах, чөлөөлөх, мөн эрхээ шүүхээр хамгаалуулах харилцааг тусгана.

Долдугаар бүлэгт асран хамгаалах, харгалзан дэмжүүлэх хүн болон асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийг тодорхойлж, тэдгээрийн эрх, үүргийг тусгана. Мөн асран хамгаалагч, харгалзан дэмжигчийг тогтоох, томилох, мөн тэдний эрхийн хязгаарлалт, асран хамгаалуулагч, харгалзан дэмжүүлэгчийн эд хөрөнгийг зарцуулах, хамгаалах асуудлуудыг зохицуулна.

Наймдугаар бүлэгт дотооддоо хүүхдийг үрчлэх асуудлыг эцэг, эх хууль ёсны төлөөлөгч, асран хамгаалагчийн зөвшөөрөл, үрчлэлтийн харилцаанд баримтлах зарчим, журам, үрчлэгч, үрчлүүлэгчийн эрх, үүрэг, хууль ёсны ашиг сонирхол, үрчлэлтийн хяналт, бүртгэл, үрчлэлтээс үүсэх үр дагавар, хүчингүй болгох зэрэг зохицуулалтыг тусгана. Хүүхдийг үрчлүүлэх эсэхийг үрчлэлтийн асуудал хариуцсан орон тооны бус Үрчлэлтийн зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн шүүх шийдвэрлэхээр тусгана.

Есдүгээр бүлэгт олон улсын гэр бүлийн харилцаанд гэр бүлийн хууль тогтоомжийн хэрэглээг тусгах бөгөөд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт гадаадын иргэн, харьяалалгүй иргэнтэй гэрлэлт батлуулах, гадаад улсад гэрлэлт батлуулах, дуусгавар болгох, эдгээрийн эд хөрөнгийн харилцаа, эцэг, эх хүүхдийн харилцаа, эцэг, эх тогтоох, тэжээн тэтгэх, асран хамгаалах, харгалзан дэмжих, гадаад улсын иргэнд хүүхэд үрчлүүлэх, тэдэнд тавих хяналт зэрэг асуудлыг тусгана.

Аравдугаар бүлэгт гэр бүлийг дэмжих, хамгаалах төрийн байгууллагын чиг үүрэг, тогтолцоог багцлан тусгана. Тухайлбал, гэр бүлийн хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, гэр бүлийн хөгжлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, бүх шатны Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал болон Засаг дарга, гэр бүл, хүүхдийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын чиг үүрэг, оролцоог тодорхой тусгана.

Арван нэгдүгээр бүлэгт тус хуулийг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээд зөрчсөн албан тушаалтны үйлдэлд холбогдох хуульд заасан хариуцлага, шилжилтийн үеийн зохицуулалтыг тусгана.

Гурав.Хууль батлагдсаны дараа үүсч болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний санал

Хуулийн төсөл батлагдсанаар гэрлэх, гэрлэлт дуусгавар болох, гэр бүлийн гишүүний эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус амины эрх, үүрэг, тэжээн тэтгэх, асран хамгаалах, харгалзан дэмжих, хүүхэд үрчлэхтэй холбоотой харилцаа, түүнээс үүсэх үр дагавар, тэдгээрийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах харилцааг нарийвчлан зохицуулах нөхцөл бүрдэнэ. Түүнчлэн хүүхэд үрчлэх асуудалд хүүхдийн эрх ашгийг хамгаалсан үрчлэх нөхцөл, журмыг нарийвчлан зохицуулах эерэг үр дагавар бий болно.

Гэр бүлийн гишүүд болон хүүхдийн эрх ашгийг хамгаалах зорилгоор тус хуульд заасан зарим тохиолдолд эрх хязгаарлах зохицуулалтыг тусгах ба үүнээс үүсэх үр дагаврыг тооцож, оролцогчдын эрх ашгийг аль болох хөндөхгүй байх, хамгаалах зохицуулалтыг тусгаж шийдвэрлэнэ.

Ийнхүү гэр бүлийн харилцааны олон талт асуудлыг хуулиар нарийвчлан зохицуулснаар гэр бүлийн гишүүдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол тэнцвэртэй хангагдана.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, уг хуулийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон цаашид шинээр боловсруулах буюу нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох хуулийн талаар

Гэр бүлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг Монгол Улсын Үндсэн хууль, Иргэний хууль, Хүүхдийн эрхийн тухай хууль болон Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээтэй нийцүүлэн боловсруулах бөгөөд төсөлтэй холбогдуулан Гэр бүлийн тухай хуулийг хүчингүй болгох тухай, Иргэний бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн зарим заалтыг хүчингүй болсонд тооцох тухай хууль болон Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоолд нэмэлт оруулах тухай тогтоолын төслийг боловсруулна.